

Helsetun, Vik. Askeladden ID: 271328

Gnr. 40/ Bnr. 117. Vik kommune, Vestland fylke

Spredte aktivitetsspor og dyrkningslag fra jernalder

av Cornelia Albrechtsen og Søren Diinhoff

Rapportnr. 15 – 2023

UNIVERSITETSMUSEET I BERGEN
Avdeling For Kulturhistorie

Fylke	Vestland
Kommune	Vik
Gårdsnavn	
G.nr./b.nr.	Gnr. 40, bnr. 117
Prosjektnavn	Helsetun, Vik
Prosjektnummer	801
Kulturminnetype	Dyrkning og aktivitetsområde
Lokalitetsnavn	
ID nr. (Askeladden)	271328
Tiltakshaver	Vik kommune
Ephortenummer	2020/14345
Saksbehandler	Søren Diinhoff
Intrasisnummer	UM_2021_009
Aksesjonsnummer	2021/97
Museumsnummer (B/BRM)	
Fotobasenummer (Bf)	Bf10447
Tidsrom for utgraving	16.08 til 3.09 2021
Prosjektleder	Søren Diinhoff
Rapport ved:	Cornelia Albrechtsen og Søren Diinhoff
Rapport dato:	29.11.2023

Innhold

Undersøkelsens rammer	4
Bakgrunn og tidligere saksgang.....	4
Kronologisk rammeverk og begreper.....	4
Tidsrom og deltagere	5
Formidling/media.....	5
Kulturminner, registrering, landskap	5
Tidligere funn og registrerte kulturminner fra området.....	5
Registreringen	7
Topografi og landskap	8
Praktisk gjennomføring av utgravingsprosjektet	9
Problemstilling og målsetting.....	9
Metode	9
Dokumentasjon	10
Utgravingsens forløp.....	11
Undersøkelsen.....	11
Ildstedsbunn A235.....	13
Lokalisering.....	13
Beskrivelse	13
Naturvitenskapelige prøver.....	13
Datering	14
Tolkning	14
Kokegrop A505	14
Lokalisering.....	14
Beskrivelse	14
Naturvitenskapelige prøver.....	15
Datering	15
Tolkning	15
Groper	15
Lokalisering.....	15
Beskrivelse	15
Naturvitenskapelige prøver.....	18

Datering.....	18
Tolkning	19
Dyrkningsprofil C564	19
Lokalisering.....	19
Beskrivelse	19
Naturvitenskapelige prøver.....	20
Datering.....	21
Tolkning	21
Fyllskifter	21
Moderne forstyrrelser og grøfter.....	21
Sammenfatning, tolkninger og perspektiver.....	22
Litteratur.....	22
Nettsider	23

Figurliste

Figur 1. Kart over Vik med kulturminner.....	6
Figur 2. Nærbildekart av området rundt utgravning med kulturminner merket.	7
Figur 3. Lokalitetens plassering i Vikøyri sentrum.	8
Figur 4. Oversikt over innmålte objekter i feltene	12
Figur 5. A235 i profil.	13
Figur 6. A505 etter snitt.....	14
Figur 7. Ferdig profil øst/vest i A326.	17
Figur 8. A276 etter formgraving.	17
Figur 9. Grop A244 i profil.	18
Figur 10. Profil C654.	20

Tabelliste

Tabell 1. (STA: Olsen 1992, Bergsvik 2002, SN/BA: Vandkilde mfl. 1996, JA: Solberg 2000).....	5
Tabell 2. Oversikt over prøven fra A505.	15
Tabell 3. Informasjon om gropene på utgravningen.....	16
Tabell 4. Beskrivelser av gropene på utgravningen.	16

Tabell 5. Prøver fra gropene på utgravningen.	18
Tabell 6. Oversikt over prøver fra profil C564.....	20
Tabell 7. Oversikt over moderne forstyrrelser og grøfter.....	22

Vedleggsliste

A - Strukturliste.....	24
B – Fotoliste.....	25
C – Vitenskapelige prøver.....	30
D – Dateringsresultater.....	31
E – Liste over tegninger.....	32
F – Tegninger.....	33

Undersøkelsens rammer

Bakgrunn og tidligere saksgang

Saken ble gjenopptatt etter at kommunen ønsket å gå videre med en vedtatt reguleringsplan fra 1980-tallet. Det ble ikke den gang foretatt en arkeologisk registrering i forbindelse med at saken var opp til høring. Derfor ble det i 2020 foretatt en arkeologisk registrering ved Vestland Fylkeskommune for å utrede hvorvidt det var konflikt med automatisk vernede kulturminner i det planlagte utbyggingsområdet og hva evt. omfanget av disse var. Etter påvist kulturminner og påfølgende budsjettkalkyle for en utgravning, bestemte kommune seg for at de ønsket å gå videre med planen, som ville utløse en utgravning.

Kronologisk rammeverk og begreper

Kulturminner er konkrete spor etter menneskers liv og virke. De omfatter også steder som er knyttet til historiske hendelser, tro eller tradisjoner, jf. Kulturminneloven § 2, 1. ledd. Kulturminner kan for eksempel være hus, gravhauger, båter og veier, fra tidligere tidsperioder, eller fra vår egen tid.

Med kulturmiljø menes et område der kulturminner er en del av en større helhet eller sammenheng. Kulturmiljø kan for eksempel være en bydel, et gardstun med landskapet omkring, et fiskevær eller et industriområde med fabrikker og boplasser, jf. Kulturminneloven § 2, 2. ledd.

Et stort antall verdifulle kulturminner er i dag fredet. Gjennom Kulturminneloven er kulturminner fra oldtid og middelalder frem til år 1537, stående bygninger eldre enn 1650, og samiske kulturminner eldre enn 100 år automatisk fredet. Loven inneholder også egne regler knyttet til vern av skipsfunn. Kulturminneloven § 4 inneholder en liste over ulike typer kulturminner som er automatisk fredet. I kulturminneforvaltningen skilles det også mellom automatisk fredede kulturminner (fornminner) og nyere tids kulturminner. De aller fleste fornminner er i dag ikke registrert. Det er mange årsaker til dette, men den mest vanlige årsaken er at de ligger under markoverflaten og ikke er synlige.

Ved planlegging av offentlige og større private tiltak plikter den ansvarlige å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatiske fredede kulturminner i områder, jf. Kulturminneloven § 9. Kulturminner fra nyere tid, yngre enn 1537, har ofte stor verneverdi, men er med unntak av stående bygninger eldre enn 1650 i utgangspunktet ikke automatisk fredet. De kan likevel bli fredet etter § 15 i Kulturminneloven eller bli regulert til vern med hjemmel i Plan og bygningsloven.

Menneskets historie kan deles inn i mange forskjellige tidsperioder. Ved Universitetsmuseet i Bergen brukes det kronologiske rammeverket som vist under.

Periode	14C år BP	Kal. År	Hovedperiode
Tidligmesolitikum	10000 - 9000 BP	9500 - 8200 f.Kr.	Eldre steinalder
Mellommolitikum	9000 - 7500 BP	8200 - 6300 f.Kr.	
Senmesolitikum	7500 - 5200 BP	6300 - 4000 f.Kr.	
Tidligneolitikum	5200 - 4700 BP	4000 - 3500 f.Kr.	Yngre steinalder
Mellomneolitikum A	4700 - 4100 BP	3500 - 2700 f.Kr.	
Mellomneolitikum B	4100 - 3900 BP	2700 - 2350 f.Kr.	
Senneolitikum	3900 - 3400 BP	2350 - 1700 f.Kr.	
Eldre bronsealder	3400 - 2900 BP	1700 - 1100 f.Kr.	Bronsealder
Yngre bronsealder	2900 - 2430 BP	1100 - 500 f.Kr.	
Førromersk jernalder	2430 - 2010 BP	500 - Kr. f.	Eldre jernalder
Eldre romertid	2010 - 1650 BP	Kr.f. - 150/160 e.Kr.	
Yngre romertid		150/160 - 400 e.Kr.	
Folkevandringstid	1650 - 1500/1510 BP	400 - 560/570 e.Kr.	
Merovingertid	1500/1510 - 1200 BP	560/570 - 800 e.Kr.	Yngre jernalder
Vikingtid	1200 - 970 BP	800 - 1030 e.Kr.	
Tidlig middelalder		1030 - 1150 e.Kr.	Middelalder
Høymiddelalder		1150 - 1350 e.Kr.	
Senmiddelalder		1350 - 1537 e.Kr.	
Nyere tid		1537 e.Kr. -	Nyere tid

Tabell 1. (STA: Olsen 1992, Bergsvik 2002, SN/BA: Vandkilde mfl. 1996, JA: Solberg 2000).

Tidsrom og deltagere

Utgravningen ble utført i tidsrommet 16 august til 3 september 2021. Cornelia Albrechtsen var Feltleder, Sigrid Hervig var Feltleder GIS og Søren Diinhoff var Prosjektleder.

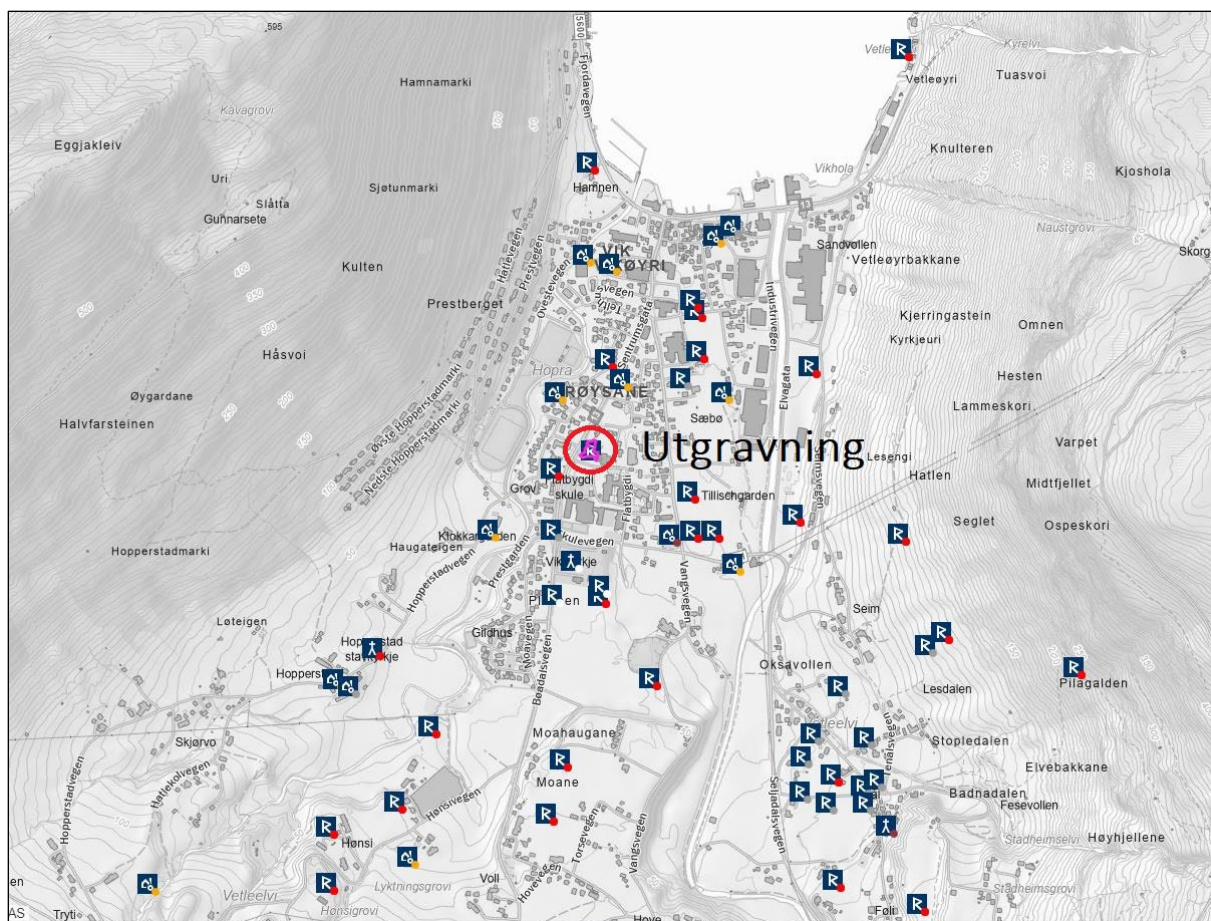
Formidling/media

Sogn Avis ved Gunnar Kleve skrev en artikkel 20. august 2021 om oppstart av prosjektet, titulert 'Her leiter arkeologene- Me veit at Vik er rik på gravhaugar og kultur'.

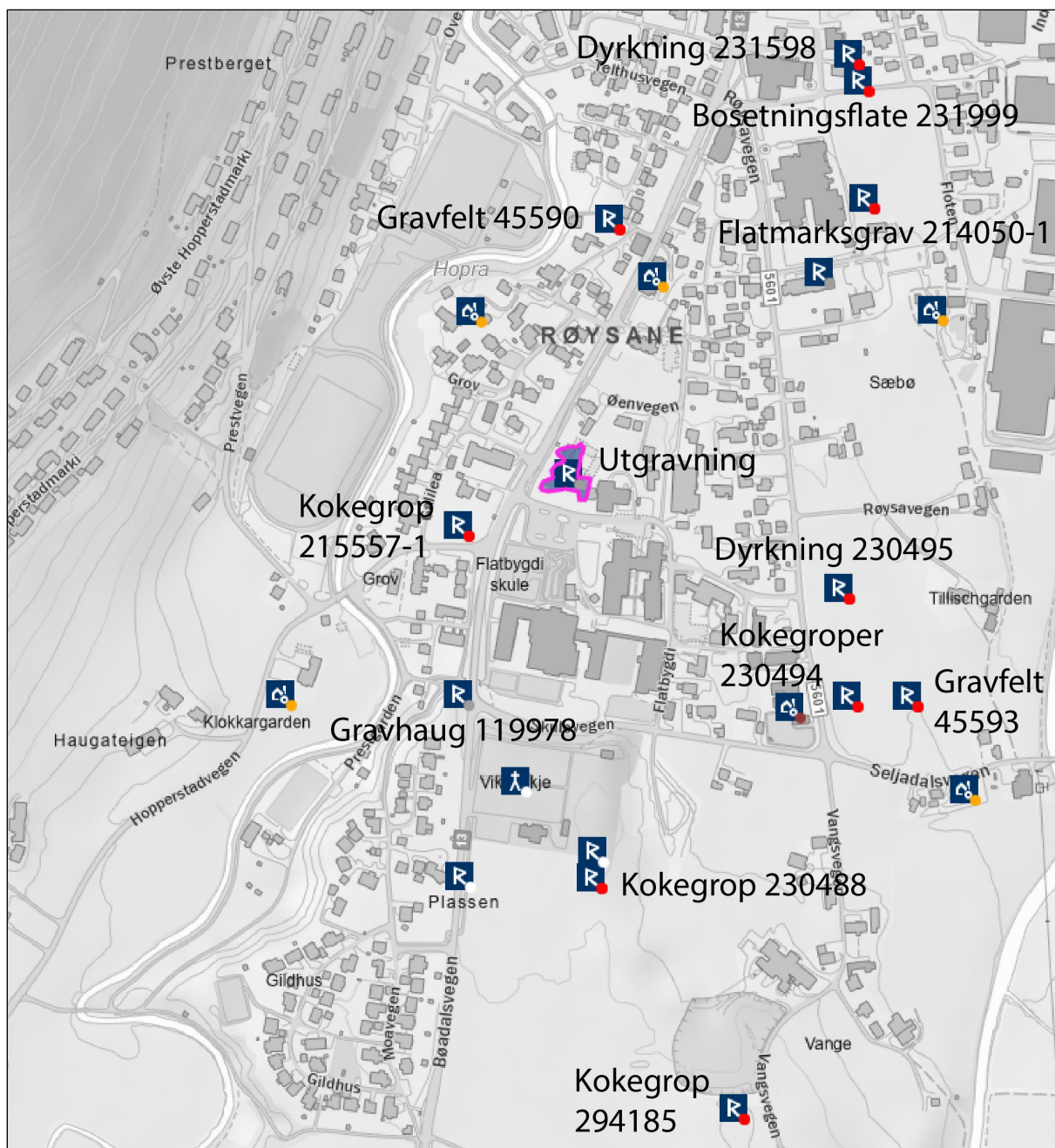
Kulturminner, registrering, landskap

Tidligere funn og registrerte kulturminner fra området

Det er flere kjente kulturminner fra samme perioder i umiddelbar omkrets (fig.1. og 2), F.eks. en ualminnelig stor kokegrop (Askeladden ID: 215557) og litt lenger unna en lignende lokalitet til den på Helsetun, Vik med dyrking, en kokegrop og et ildsted (Askeladden ID: 230495), samt et gravfelt (Askeladden ID. 45593) og kokegropslokalitet Askeladden ID: 230494). Det er mulig at disse nærliggende aktivitetsområdene hører sammen på et vis eller gjenspeiler lignende type aktivitet.

Figur 1. Kart over Vik med kulturminner. Universitetsmuseet sin utgravning er merket med lilla midt i bildet, innenfor den rød sirkelen. Kulturminnene merket med rødt er automatisk fredede kulturminner, eldre enn 1537. Mange av de på kartet kan dateres i hvert fall typologisk fra jernalder. De som er merket i gult er kommunalt verneverdige bygninger. Kart ved Askeladden.no

Figur 2. Nærbildekart av området rundt utgravning med kulturminner merket. De forhistoriske kulturminnene er merket med Askeladden-ID og beskrivelse. Nyere tids kulturminner eller enkeltminner som løsfunn er ikke merket med beskrivelse her. Men de er merket med gule eller hvite prikker på kartet. Kart ved Askeladden.no. Redigert ved Cornelia Albrechtsen i Adobe Illustrator.

Registreringen

Registreringa var utført av Robert Hansen og Eivind Magnus Færøy Kragh ved Vestland (da Hordaland) Fylkeskommune mellom 03.08.2020 og 06.08.2020. Etterarbeid og rapport ble utført av Robert Hansen.

Fylkeskommunens arkeologer gravde 7 sjakter, hvorav 5 inneholdt mulig forhistoriske strukturer eller dyrkningsspor. Tre av disse strukturene ble påvist som forhistoriske etter karbondatering. Disse var en mulig kokegrop eller ildsted (Fylkeskommunens struktur 3, datert til 1526-1417 cal. BC, Hansen

2020:15) fra eldre bronsealder, et dyrkningslag (Fylkeskommunens Profil 3, lag 4, datert til 1450-1291 cal. BC, Hansen 2020:15) fra eldre bronsealder og en nedgravning (Fylkeskommunens struktur 5, datert til 774-482 cal. BC) fra overgangen mellom yngre bronsealder og eldre jernalder.

To plasser på lokaliteten ble det funnet dyrkningslag, en av dem var to-faset (Hansen 2020).

Totalt ble det funnet seks mulige strukturer, en av dem kunne trolig avskrives som steinopphekk. Fire ble undersøkt i forbindelse med registreringsarbeidet (Hansen 2020).

Topografi og landskap

Utgravningsplassen (nr. 40, bnr. 117) var midt i Vikøyri sentrum i Vik, Sogn, på en markflate rett utenfor helsesenteret. Terrenget var flatt innenfor selve utgravningsfeltet og området rundt er bebygd med hus, vei og parkeringsplass. Selve Vikøyri er omgitt av skogskledde fjell, med unntak av i nord, der den møter fjord. I dalen og øst for lokaliteten ligger elven Vikja orientert nord- sør. En litt mindre elv, Hopra, finnes i vest, orientert også nord-sør.

Figur 3. Lokalitetens plassering i Vikøyri sentrum, like nord for Flatbygdi Skole. Kotene på kartet er 1m. Målestokken nederst på kartet er 100m. Kart ved Norgeskart.no.

Praktisk gjennomføring av utgravingsprosjektet

Problemstilling og målsetting

Målsetningen var å åpne opp et sammenhengende areal innenfor planområdet, men unngå et område i nordvest der det var kjente forstyrrelser. Da fylkeskommunens strukturer og dyrkningslag var fordelt mellom flere sjakter, var det om å gjøre å få et overblikk og se om det var noen sammenhengende aktivitetskonsentrasjoner å rette fokuset mot.

Metode

Undersøkelsen ble utført ved en kombinasjon av maskinell flateavdekking og utlegging av profilgrøfter, samt utgravning for hånd.

Ved flateavdekking fjerner man overdekket av torv og dyrkingsjord/beitelag ved hjelp av en gravemaskin med pusseskuffe. Maskinen blir fulgt av arkeologer som finrenser området med krafse og graveskje.

Sentralt på feltflatene ble det anlagt profilgrøfter- og kanter for å få kontroll på lagfølger, samt dybden og utbredelsen av funnområdet. Ved åpning av profilgrøfter fjerner man overdekket av torv og dyrkingsjord/beitelag ved hjelp av en gravemaskin med pusseskuffe. Profilene blir rettet opp med spade og graveskje.

Hensikten med disse metodene er å kartlegge omfanget av dyrkingslag slik de vises i sjaktprofilene, for å kunne anslå utstrekningen til forhistoriske åkere. I tillegg avdekkes feltene ned til funnførende lag og/eller den sterile undergrunnen for å se etter forhistoriske strukturer. Ved intensiv bruk av en jordbruksmark vil kulturminner under bakken bli forstyrret, omrotet eller ødelagt, men sporene etter forhistoriske nedgravninger vil ofte være bevart i den sterile undergrunnen. Slike spor kan være graver, stolpehull og grøfter tilhørende ulike typer hus-konstruksjoner, avfallsgrøper, ildstedsanlegg, kokegrøper m.m.

Små enkeltstrukturer som kokegrøper blir snittet i profil med spade, ut fra strukturens midtpunkt for å synliggjøre formen på sidekantene og bunnen av nedgravningen. Groper og mulige graver blir formgravd ved å fjerne fyllmasse fra en halvdel, og større groper ved fjerning av to kvart-deler. Jordlag blir rettet av med spade og finrenset med graveskje for å synliggjøre stratigrafien. Avdekkede strukturer og profiler blir så nøye dokumentert, se følgende tekstdel om beskrivelser av dokumentasjonsmetoder.

Dokumentasjon

Digital dokumentasjon (målesystem, innmåling, data og GIS)

Av digitale innmålingssystem ble det brukt en Trimble totalstasjon til alle innmålinger, samt Trimble GPS, med koordinatsystem i UTM sone 32N.

Alle innmålingsdata ble etterarbeidet i dataprogrammene Intrasis og ArcMap.

Øvrig dokumentasjon

Alle påviste strukturer og jordlag/dyrkingslag ble dokumentert i plan og profil med tegning, fotografi, og innmåling.

Fra utvalgte strukturer og jordlag ble det også tatt ut C14-prøver. Botaniske prøver og medfølgende analyser ble strøket etter revidering av budsjettet.

Øvrig dokumentasjon kan oppsummeres på følgende måte:

- Nummerering av strukturer.
- Tegning, plan- og profiltegninger av strukturer og jordlag med beskrivelse på tegning.
- Fotografier, dvs. planfoto, profilfoto, oversiktsfoto og arbeidsfoto, med fotoliste.
- Vitenskapelige prøver, her kun dateringsprøver, med prøveliste.
- Utfylling av kontekstskjema om strukturer eller lag. Denne informasjonen ble siden samlet i databasen Intrasis. Databasen samler all romlig data (basert på innmåling ved totalstasjon) om utgravning, inkl. prøver og tilhørende beskrivelser.

Komplette lister for foto, tegninger og prøver finnes som vedlegg.

Dateringer presenteres med ukalibrert B.P.-alder (Before Present, regnet fra 1950) og et oppsummert dateringsspenn av kalibrerte dateringer (BC/AD). De oppsummerte dateringene er forenklet ved å sette sammen ett eller to årstall som representerer den største og laveste sannsynligheten blant dateringene innenfor 2. sigma-beregningen (her innenfor 95.4% sannsynlighet). Om prøveresultatene for 2.sigma bare har ett årstall i de originale prøveutskriftene, vil det bare stå ett årstall. Om det er flere, betyr det at alderen på dateringsmaterialet kan forekomme innenfor dette aldersspennet med 95.4% sannsynlighet. Prøveresultatene blir presentert slik i tekst og figur for å slippe for mange tallrekker, som iblant kan forekomme. Alle daterte prøver ble i forkant vedartbestemt og valgt etter best egnet tresort for gode dateringsvilkår (treets egenalder). De originale dateringsresultatene finnes som vedlegg D i sin uredigerte form.

Utgravingens forløp

Avtorving med gravemaskin ble påbegynt 17. august 2021 og avsluttet 23 august.

Gravemaskinarbeid ble utført ved Hans-Tore Halset og Sindre Halset. Gravemaskinen var en 8-tonns Kobelco.

Avtorvingsarbeidet startet nær den nordre grensen av lokaliteten (fig. 4), men noe meter inn slik at arbeidet begynte nær et av aktivitetsområdene definert av Fylkeskommunen, men ikke rett i det. Arbeidet fortsatte slik sydover til den sydlige grensen av lokaliteten, tydelig avgrenset nær vei i syd og vest. Det eneste området som ble unngått var i nordøst, der det allerede under fylkeskommunens registrering var gjort oppmerksom på moderne forstyrrelser i form av byggrester fra 70-tallet eller senere. Her ble brakkene plassert og en tilkomstvei langs det nærmeste bygget i øst ble stående igjen slik at brakkene kunne fraktes ut igjen.

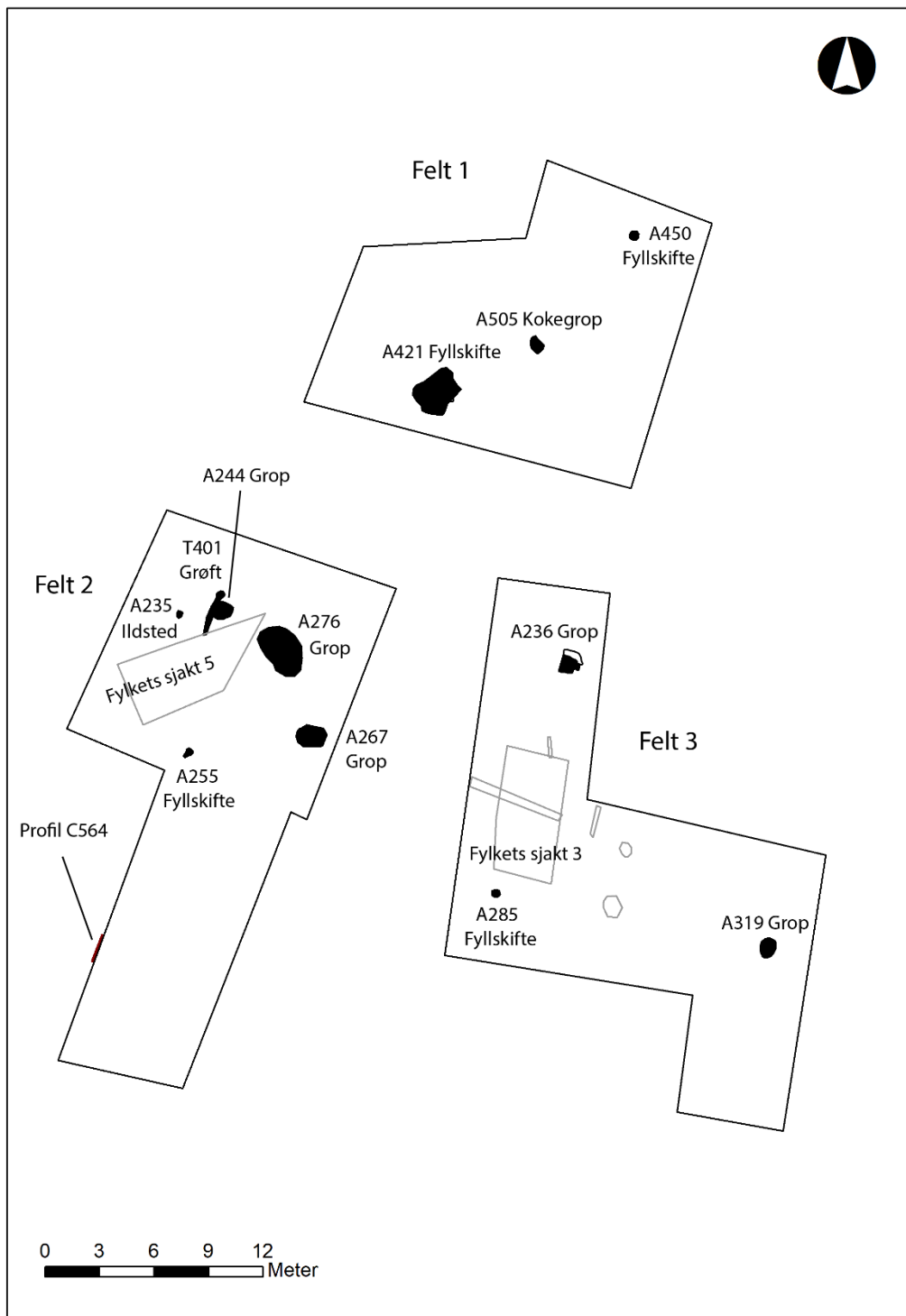
Avdekkingen med gravemaskin hadde god progresjon. Det var ikke store nedbørsmengder og undergrunnen lå relativt grunt. Det var noen partier nord på lokaliteten med mye sand og runde steiner. Under slike forhold kan det være utfordrende å bevare evt. strukturer. Men her ble det vist ekstra aktsomhet ved søk etter kull og andre viktige kjennetegn som kunne være synlig. Det planlagte arealet ble avdekket.

Det viste seg å ikke være så mange strukturer som ventet basert på Fylkeskommunens registreringsrapport. Det var ingen feil ved registreringsarbeidet, men Universitetsmuseet fant få strukturer utover det som var registrert ved Fylkeskommune. Prosjektet ble derfor forkortet betraktelig og budsjettet forminsket der det var mulig. Botanikk ble f.eks. fjernet helt fra budsjettet. Det eneste som ble etterlatt var utgifter som allerede var kontraktfestet og utførte tjenester som gravemaskin.

Videre ble de avdekkede mulige strukturene undersøkt på vanlig vis. Alle ble snittet og dokumentert i plan og profil. Et fåtall prøver ble sendt inn til datering da det likevel allerede var klart at det var noe forhistorisk aktivitet her basert på fylkeskommunens dateringer. Men antallet var sterkt begrenset.

Undersøkelsen

Følgende tekstdel blir en gjennomgang av hvilken objekter (fig. 4) som ble undersøkt under utgravingen med tilhørende beskrivelser. De strukturene som kan tolkes med en funksjon kommer først. Deretter en samlet oversikt over groper, dyrkningsprofilen, og til slutt fyllskifter og moderne innslag. En liste over strukturer finnes som vedlegg A.

Figur 4. Oversikt over innmålte objekter i feltene, med unntak av prøver av snitt/graveenheter. Moderne forstyrrelser er tegnet i grått, deriblant konturene av enkelt av fylkeskommunens sjakter fra registrering.

Ildstedsbunn A235

Lokalisering

A235 ligger nord på felt 2 (fig.4).

Beskrivelse

A235 var rundoval i plan og målte 41 cm x 35 cm og var 4 cm dyp (fig. 5). Fyllet var en rødoransje sand. Sidene i hver ende av snittet var buet, bunnen var rund.

Figur 5. A235 i profil. Målestokk 20 cm. Sett mot nordøst. Foto ved Universitetsmuseet i Bergen.

Naturvitenskapelige prøver

Det var ikke mulig å ta prøver fra denne strukturen.

Datering

Ingen dateringer foreligger da det ikke lot seg gjøre å ta ut prøver.

Tolkning

Strukturen A235 ble tolket som bunn av et ildsted eller ovn. Fyllet fremstod som rødbrunt av varme og stod i kontrast til den naturlige undergrunnssanden.

Kokegrop A505

Lokalisering

A505 lå sentralt på Felt 1 (fig. 4).

Beskrivelse

A505 hadde en diffus form i plan, målte 88 cm x 81 cm og var 15 cm dyp (fig. 6). Fyllet var en gråbrun og gråsort sand og steinblanding. Sidene i hver ende av snittet var buet og bunnen var rund.

Figur 6. A505 etter snitt. Sett mot sør, målestokk er 20 cm. Foto ved Universitetsmuseet i Bergen.

Naturvitenskapelige prøver

Intrasis-ID	Prøvetype	Fra struktur	Labreferanse	Ukalibrert	Kalibrert BC/AD
5007	Kull	505	TRa-17641	2964 +14/-14 BP	1258 BC-1121 BC

Tabell 2. Prøve fra struktur 505. Presentert med kalibrerte og ukalibrerte dateringer fra Nasjonallaboratoriene for datering ved NTNU Vitenskapsmuseet. De kalibrerte BC/AD- dateringene er forenklet ved å presentere årstallet innenfor 2.sigma-beregningen (her innenfor 95.4% sannsynlighet). Viser til dateringsvedlegg D for fullstendige lister.

Det ble tatt en kullprøve fra strukturen, PK5007, som ble sendt inn til datering.

Datering

Dateringene er presentert som kalibrerte år (BC/AD i tab.2), forenklet ved å sette sammen ett eller to årstall som representerer den største og laveste sannsynligheten blant dateringene innenfor 2. sigma-beregningen (her innenfor 95.4% sannsynlighet). Fullstendige lister finnes i dateringsvedlegg D.

PK5007 fra A505 ble datert til 1258 f.Kr. til 1121 f.Kr. som er innenfor eldre bronsealder.

Tolkning

A505 tolkes som en kokegrop fra eldre bronsealder.

Groper

Lokalisering

Gropene var fordelt mellom Felt 2 og 3.

Beskrivelse

Siden det var flere groper, blir informasjon om disse samlet i to tabeller (tab 3 og 4).

Intrasis-ID	Lengde (cm)	Bredde (cm)	Dybde (cm)	Form i flate	Bunn i profil	Side i profil venstre	Side i profil høyre
A244	105	100	48	Rund	Rund	Skrå	Buet
A267	150	125	17	Rund	Ujevn	Buet	Ujevn
A276	294	210	21	Oval	Flat	Skrå	Buet
A319	100	85	28	Oval	Rund	Buet	Buet
A326	84	97	28	Avlang	Avrundet	Skrå	Skrå

Tabell 3. Informasjon om gropene på utgravningen.

Intrasis-ID	Fyllets farge	Fyllmateriale	Lokalisering
A244	Grå/gråsort	Sand, stein	Felt 2
A267	Brungrå	Sand, silt	Felt 2
A276	Mørkebrun	Humus, sand, silt	Felt 2
A319	Mellombrun	Kull, sand, silt	Felt 3
A326	Mellombrungrå	Sand, silt, stein	Felt 3

Tabell 4. Beskrivelser av gropene på utgravningen.

Grop A326 (fig. 7, tab. 3-4) hadde en kullholdig masse av sand og silt i topp som så ut til å ligge over en steinpakning med avrundede steiner (A348). Strukturen skilte seg merkbart ut fra resten av gropene på feltet da steinene fremstod ganske regelrett i sin stilling. Det er derfor mulig at dette egentlig dreier som en utvasket kokegrop eller annen type steinsatt grop. Likevel så en stor del av disse steinene ut til å være en del av den naturlige undergrunnen uten en tydelig nedgravning. Det var ingen tydelig kullinse i strukturen, selv om den var kullholdig.

Det er derfor ikke utenkelig at rester av dyrkningslag har samlet seg over steinene. Strukturen lå også i et knekk i terrenget, som sannsynliggjør at steiner kan blitt presset sammen her ved f.eks. vannbevegelse etter mye nedbør.

Figur 7. Ferdig profil øst/vest i A326. C363 sett mot nord. Målestokk: 50cm. Foto ved Universitetsmuseet i Bergen.

Grop A276 (fig. 8, tab. 3-4) skilte seg også ut med sine store dimensjoner (2.94 m x 2.10 m) og avlange, ovale form.

Figur 8. A276 etter formgraving. Sett mot nordøst. Ingen målestokk. Foto ved Universitetsmuseet i Bergen.

Grop A244 (fig. 5, tab 3-4) var også steinfyllt, men disse steinene var i hovedsak kantete. Det er mulig at dette dreier seg om nedgravde avfallsmasser fra en kokegrop, sprengstein eller annet. I topp var en moderne metallidel (fig 5.), men denne kan f.eks. være fra grøften T401 som kuttet strukturen eller fra flaten i nærheten. T401 kunne ikke aldersbestemmes, men var trolig yngre enn A244.

Figur 9. Grop A244 i profil. Sett mot nord. Målestokk er 20cm. Foto ved Universitetsmuseet i Bergen.

Naturvitenskapelige prøver

Intrasis-ID	Prøvetype	Fra struktur	Labreferanse	Ukalibrert	Kalibrert BC/AD
5000	Kullprøve	326	TRa-17637	1237 +/- 14 B.P.	690 AD- 876 AD
5001	Kullprøve	326			
5003	Kullprøve	319	TRa-17638	2205 +/- 16 B.P.	361 BC- 197 BC
5004	Kullprøve	244	TRa-17639	3066 +/- 14 B.P.	1400 BC- 1271 BC
5005	Kullprøve	276	TRa-17640	1546 +/- 13 B.P.	437 AD- 577 AD
5006	Kullprøve	276			
5011	Jordprøve	101	TRa-17642	1677 +/- 14 B.P.	265 AD- 419 AD

Tabell 5. Prøver fra gropene på utgravningen. Presentert med kalibrerte og ukalibrerte dateringer fra Nasjonallaboratoriene for datering ved NTNU Vitenskapsmuseet. De kalibrerte BC/AD- dateringene er forenklet ved å presentere året innenfor 2.sigma-beregningen (her innenfor 95.4% sannsynlighet). Viser til dateringsvedlegg D for fullstendige lister.

Datering

Dateringene er presentert som kalibrerte år (BC/AD i tab.5), forenklet ved å sette sammen ett eller to årstall som representerer den største og laveste sannsynligheten blant dateringene innenfor 2. sigma-beregningen (her innenfor 95.4% sannsynlighet). Fullstendige lister finnes i dateringsvedlegg D.

A5000 fra A326 ble datert til 690 e.Kr.- 876 e.Kr. som er mellom merovingertid og vikingtid.

PK5003 fra A319 ble datert til 361 f.Kr. - 197 f.Kr. som er innenfor førromersk jernalder.

PK5004 fra A244 ble datert til 1400 f.Kr.- 1271 f.Kr. som er innenfor eldre bronsealder.

PK5005 fra A276 ble datert til 437 e.Kr.- 577 e.Kr. som er mellom folkevandringstid og merovingertid.

PJ5011 fra A101 ble datert til 265 e.Kr.- 419 e.Kr. som er mellom yngre romertid og folkevandringstid.

Tolkning

En samlet vurdering av disse gropene er at de representerer noe form for forhistorisk aktivitet, men ikke kan tilskrives konkrete funksjoner. Det kan heller ikke utelukkes at enkelte av dem inneholder masser fra dyrkningslag som gir dem disse eldre dateringene. Trolig er disse uansett en fragmentert del av aktivitet i utkanten av en forhistorisk gård eller lignende. Altså for spredd til å kunne si noe helhetlig.

Dyrkningsprofil C564

Lokalisering

Det ble undersøkt en dyrkningsprofil i sydvestlige del av felt 2 (fig. 4).

Beskrivelse

Profilen C654 var 1.50 m lang og 1. 45 m høy (fig. 10). Det ble observert et dyrkningslag (AL101) i denne profilen.

Figur 10. Profil C654 sett mot vest. Målestokken er 1 m. Foto ved Universitetsmuseet i Bergen.

Naturvitenskapelige prøver

Intrasis-ID	Prøvetype	Fra lag	Labreferanse	Ukalibrert	Kalibrert BC/AD
5008	Jordprøve	AL101			
5009	Jordprøve	AL101			
5010	Jordprøve	AL101			
5011	Jordprøve	AL101	TRa-17642	1677 +/-14 BP	265 AD – 419 AD

Tabell 6. Oversikt over prøver fra profil C564. Presentert med kalibrerte og ukalibrerte dateringer fra Nasjonallaboratoriene for datering ved NTNU Vitenskapsmuseet. De kalibrerte BC/AD- dateringene er forenklet ved å presentere årstallet innenfor 2.sigma-beregningen (her innenfor 95.4% sannsynlighet). Viser til dateringsvedlegg D for fullstendige lister.

Fire prøver ble tatt fra profil C654, samtlige fra dyrkningslag AL101 (tab. 6). Kun en av disse ble datert, PJ5011. Ingen ble sendt til botanisk analyse.

Datering

Dateringene er presentert som kalibrerte år (BC/AD i tab.5), forenklet ved å sette sammen ett eller to årstall som representerer den største og laveste sannsynligheten blant dateringene innenfor 2. sigma-beregningen (her innenfor 95.4% sannsynlighet). Fullstendige lister finnes i dateringsvedlegg D.

Prøve PJ5011 ble datert til 265 e.Kr. – 419 e.Kr., som er mellom yngre romertid og folkevandringstid.

Tolkning

Laget AL101 i profil C654 blir tolket som et dyrkningslag fra mellom yngre romertid og folkevandringstid. Det var ikke noen flere synlige dyrkningslag som kunne skilles ut i profilen, så trolig representerer dette en enkelt fase med dyrkning på denne plassen i denne perioden. Hva slags type dyrkning kan vi ikke si noe om da prøver fra dette laget ikke ble sendt inn til analyse.

Fyllskifter

Det var en rekke innmålte objekter som ble tolket som fyllskifter og dermed avskrevet som arkeologiske strukturer med en funksjon (fig. 4). Dette kan dreie seg om rester av et dyrkningslag som har samlet seg i en grunn forsenkning, osv. De kan dermed være knyttet til en forhistorisk aktivitet, men kom en rest eller spor som ikke kan si noe om konteksten. De vil derfor ikke beskrives noe nærmere her. Dette gjelder A255, A285, A421 og A450 (en av fylkeskommunens innmålte objekter).

Moderne forstyrrelser og grøfter

Det var en rekke moderne nedgravninger (tab. 7, fig. 4- ikke merket med navn) av ulike slag oppdaget under avtorving. De som tydelig var fylt med moderne avfall eller kabler ble målt inn og fotografert, men ikke undersøkt noe nærmere.

Kun T401 ble snittet da den så ut til å enten henge sammen med eller kutte grop A244. Det var ikke mulig å stadfeste helt sikkert at disse ikke hang sammen da det var en stein i skillet mellom dem, men de var trolig adskilte fordi grøften lå mye grunnere. Dermed virker det sannsynlig at grøften var yngre enn gropen og ikke direkte knyttet til den. A244 hadde en forhistorisk datering (tab. 5.), og grøften hadde ikke noe kull til å datere. Trolig er grøften egentlig moderne eller fra nyere historisk tid og bare kutter strukturen A244.

Det er naturlig å finne moderne forstyrrelser nær nyere tids bebyggelse og det var allerede kjent fra fylkeskommunens registreringsrapport (Hansen 2020) at det ville være forstyrrelser i feltets nordøstre del etter et revet bygg der. Dette området ble derfor unngått under avtorving. De andre moderne innslagene ble imidlertid funnet spredt i flere deler av feltet.

Intrasis ID	Type forstyrrelse
T330	Moderne avfallsgrop
T468	Moderne grop
T476	Kabel
T480	Kabelgrøft
T484	Stokk
T401	Grøft, usikker alder

Tabell 7. Oversikt over moderne forstyrrelser og grøfter.

Sammenfatning, tolkninger og perspektiver

Det har helt tydelig vært noe forhistorisk aktivitet på plassen da vi har flere dateringer fra jernalder og bronsealder, deriblant fra dyrkningslag. Det viste seg imidlertid å ha et mindre omfang enn det som registreringen estimerte. Dette var ikke grunnet noe svikt fra Fylkeskommunens arkeologer, men ganske enkelt at det ble gjort få overbevisende strukturer utenfor deres sjakter. Budsjettet ble derfor kraftig redusert og prosjektet avsluttet tidlig.

Av strukturene var det en kokegrop og det som trolig er bunn av et ildsted. Ellers hadde vi en rekke groper med forhistoriske dateringer, men som ikke kunne tilskrives noen spesifikk funksjon. Det kan f.eks. dreie seg om avfallsgroper eller lignende, men det er vanskelig å bedømme når det ikke er bevart noe avfallsmateriale i dem. Det kan også dreie seg om forsenkninger i jorden som har samlet rester etter dyrkningslag. Dette vil også kunne gi eldre dateringer.

Det var også forhistoriske dyrkningslag på plassen, delvis dokumentert under registreringen. Disse ble ikke dokumentert noe videre da også botanikk ble trukket fra budsjettet.

Trolig inngår dette området som en utkant av annen forhistorisk aktivitet eller som en annen spredd aktivitet. Det er flere kjente kulturminner fra samme perioder i umiddelbar omkrets (fig.1-2), f.eks. en ualminnelig stor kokegrop (Askeladden ID: 215557) og litt lenger unna en lignende lokalitet til den på Helsetun, Vik med dyrking, en kokegrop og et ildsted (Askeladden ID: 230495), samt et gravfelt (Askeladden ID: 45593) og kokegropslokalitet Askeladden ID: 230494). Det er mulig at disse nærliggende aktivitetsområdene hører sammen på et vis.

Litteratur

Hansen, R. 2020. Kulturhistoriske registreringer. Realisering av eldre reguleringsplan for gnr. 40, bnr. 117, Vik kommune. Rapport 57 – 2020. Vestland Fylkeskommune.

Nettsider

Askeladden.no

Norgeskart.no

Vedlegg A. Strukturliste

Intrasis-ID	Type	Lengde	Bredden	Dybde	Form i flate	Fyllets farge	Fyllmateriale	Side profil venstre	Side profil høyre	Bunn i profil
100	Matjord									
101	Dyrkningslag									
102	Undergrunn									
235	Ildsted	41	35	4	rund	rødorsasje	sand	buett	buett	rund
244	Grop	105	100	48	rund	grå/gråsvart	sand stein	skrå	buett	rund
255	Fyllskifte	29	27	2	rund	lys brungrå	sand	buett	buett	flat
267	Grop	150	125	17	rund	brungrå	sand silt	buett	ujevn	ujevn
276	Grop	294	210	21	oval	mørkebrun	humus sand silt	skrå	buett	flat
285	Fyllskifte	45	40	15	uformet	lybrun og gulbrun	sand	skrå	buett	ujevn
319	Grop	100	85	28	oval	brun	kull sand silt	buett	buett	rund
326	Grop	84	97	28	avlang	mellombrungrå	sand silt stein	skrå	skrå	avrundet
348	Steinpakning	i A326	i A326	i A326	i A326					
401	Grøft	260	25	6	avlang	lys brungrå	sand	buett	buett	flat
421	Fyllskifte	240	170	16	uformet	grå og gulgrå	sand stein	skrå	skrå	ujevn
450	Fyllskifte	70	22	7	uformet	brun	sand	skrå	skrå	ujevn
505	Kokegrop	88	81	15	uformet	gråbrun og gråsvart	sand stein	buett	buett	rund

Vedlegg B. Fotoliste

Alle foto finnes i fotodatabasen MUSIT under nummeret Bf10447.

Filnavn	Motiv	Strukturnr/Objektnr	Sett mot	Fotograf	Opptaksdato
Bf10447_0088.JPG	Første avtorvede sjakt, NV i feltet (fylkets sjakt).		S	Cornelia Albrektsen	19.08.2021
Bf10447_0089.JPG	Første avtorvede sjakt, NV i feltet (fylkets sjakt).		S	Cornelia Albrektsen	19.08.2021
Bf10447_0090.JPG	Første avtorvede sjakt, NV i feltet (fylkets sjakt).		V	Cornelia Albrektsen	19.08.2021
Bf10447_0091.JPG	Første avtorvede sjakt, NV i feltet (fylkets sjakt).		N	Cornelia Albrektsen	19.08.2021
Bf10447_0092.JPG	Andre sjakt langs vestre side av felt under avtorving. En a fylkets strukturer synlig.		S	Cornelia Albrektsen	19.08.2021
Bf10447_0093.JPG	Fylkets sjakt synlig		S	Cornelia Albrektsen	19.08.2021
Bf10447_0095.JPG	Museets tredje sjakt under avtorving. Mulig avløp i bakgrunnen. En av fylkets strukturer synlig.		N	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0096.JPG	Tredje sjakt, fylkets struktur.		SØ	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0097.JPG	Tredje sjakt, en av fylkets strukturer. Mulig dyrkningsprofil.		Ø	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0098.JPG	Sjakt 3, mulig avrenne.		NØ	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0099.JPG	Sjakt 3.		S	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0100.JPG	Sjakt 2 etter avtorving.		N	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0101.JPG	Sjakt 2.		NØ	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0102.JPG	Sjakt 2, silt/sandparti.		NØ	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0103.JPG	Sjakt 2.		SØ	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0104.JPG	Sjakt 2.		SØ	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0105.JPG	Sjakt 2.		NØ	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0106.JPG	Sjakt 2, fylkets sjakt synlig.		N	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0107.JPG	Sjakt 2, fylkets sjakt synlig		NV	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0108.JPG	Struktur A276 etter opprens. Fylkets struktur 5.	A276	SV	Cornelia Albrektsen	20.08.2021
Bf10447_0109.JPG	A235, plan	A235	V	Sigrid Hervig	23.08.2021
Bf10447_0110.JPG	A319, plan	A319	S	Sigrid Hervig	23.08.2021
Bf10447_0112.JPG	A276 planfoto.	A276	SV	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0113.JPG	A276 planfoto. Målestokk: 1m.	A276	NV	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0114.JPG	A276 planfoto.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0115.JPG	A276 planfoto.	A276	SØ	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0116.JPG	A326 i plan. Fylkets snitt synlig.	A326	Ø	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0117.JPG	A326 i plan. Fylkets snitt synlig.	A326	S	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0118.JPG	A326 i plan. Fylkets snitt synlig. Målestokk: 1m.	A326	V	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0119.JPG	A326 plan.	A326	N	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0120.JPG	A326 i plan, med foks på profil.	A326	Ø	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0121.JPG	A326 profil.	A326	Ø	Cornelia Albrektsen	24.08.2021
Bf10447_0122.JPG	Nytt profilsnitt i A326. Stoppet ved steiner som kuttet fyll og undergrnn. Målestokk: 50cm.	A326	N	Cornelia Albrektsen	24.08.2021

Bf10447_0123.JPG	Nytt profilsnitt i A326. Stoppet ved steiner som kuttet fyll og undergrunn. Målestokk: 50cm.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0124.JPG	Nytt profilsnitt i A326. Nærbilde venstre til høyre.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0125.JPG	Nytt profilsnitt i A326. Nærbilde venstre til høyre.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0126.JPG	Nytt profilsnitt i A326. Nærbilde venstre til høyre.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0127.JPG	Nytt profilsnitt i A326. Nærbilde venstre til høyre.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0128.JPG	Overblikk av A326, etter snitt, sett fra plan.	A326	V	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0129.JPG	Overblikk av A326, etter snitt, sett fra plan.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0130.JPG	Overblikk av A326, etter snitt, sett fra plan.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0131.JPG	Mulig steinpakning A348 ca. halveis i fjerning av stein ved profil. Målestokk: 50cm.	A348	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0132.JPG	Mulig steinpakning A348 ca. halveis i fjerning av stein ved profil. Nærbilde uten mål.	A348	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0133.JPG	SS348 plan.	A348	Ø	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0134.JPG	SS348 plan.	A348	V	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0135.JPG	SS348 plan etter fjerning av stein. Undergrunn synlig.	A348	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0136.JPG	Ferdig profil øst/vest i A326. C363. Målestokk: 50cm.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0137.JPG	Ferdig profil øst/vest i A326. C363. Målestokk: 50cm.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0138.JPG	Nærbilde av venstre side av øst/vest profil i A326.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0139.JPG	Nærbilde av venstre side av øst/vest profil i A326.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0140.JPG	Nærbilde av høyre side av øst/vest profil i A326.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0141.JPG	Nærbilde av høyre side av øst/vest profil i A326.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0142.JPG	Nærbilde av høyre side av øst/vest profil i A326.	A326	N	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0143.JPG	A244 i plan etter opprens. Oppdaget flere objekter, trolig nedgravning og kabel. Disse blir målt inn som noe eget.	A244	SV	Cornelia Albrechtsen	24.08.2021
Bf10447_0144.JPG	A244 i plan etter opprens. Oppdaget flere objekter, trolig nedgravning og kabel. Disse blir målt inn som noe eget.	A244	NØ	Søren Diinhoff	24.08.2021
Bf10447_0145.JPG	A244 og flere andre objekter i plan.	A244	SØ	Søren Diinhoff	24.08.2021
Bf10447_0146.JPG	A235, plan.	A235	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0147.JPG	A235, profil.	A235	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0148.JPG	A244 profil	A244	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0149.JPG	A276 etter formgraving.	A276	NØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021
Bf10447_0150.JPG	A276 formgraving fra venstre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021
Bf10447_0151.JPG	A276 formgraving fra venstre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021
Bf10447_0152.JPG	A276 formgraving fra venstre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021
Bf10447_0153.JPG	A276 formgraving fra venstre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021
Bf10447_0154.JPG	A276 sett i plan etter formgraving.	A276	SØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021
Bf10447_0155.JPG	A276 sett i plan etter formgraving.	A276	SØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021
Bf10447_0156.JPG	T401 i plan etter delvis utgravning. Midtre del synlig.	T401	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0157.JPG	T401 profil av midtre del.	T401	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0158.JPG	A276 profil.	A276	NØ	Cornelia Albrechtsen	25.08.2021

Bf10447_0159.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0160.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0161.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0162.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0163.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0164.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0165.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0166.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0167.JPG	A276 profil, nærbilder fra ventre til høyre.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0168.JPG	A276 profil, målestokk 1m.	A276	NØ	Cornelia Albrektsen	25.08.2021
Bf10447_0169.JPG	A255 plan.	A255	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0170.JPG	A255 profil.	A255	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0171.JPG	A450 plan.	A450	N	Søren Diinhoff	25.08.2021
Bf10447_0172.JPG	T330 plan, målestokk 50cm.	T330	N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0173.JPG	T468 plan, målestokk 50cm.	T468	N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0174.JPG	T476 plan, målestokk 50cm.	T476	N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0175.JPG	T484 plan, målestokk 50cm.	T484	N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0176.JPG	T484 plan.	T484	SØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0178.JPG	Sjakt 3 etter oppkobling av sjakter, det som ellers var sjakt 4. Etter ferdigstilling.		N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0179.JPG	Sjakt 3 etter avtorving, venstre side.		N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0180.JPG	Sjakt 3		N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0181.JPG	Sjakt 3		NØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0182.JPG	Sjakt 3		NØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0183.JPG	Sjakt 3		SØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0184.JPG	Sjakt 3		S	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0185.JPG	Sjakt 3		SV	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0186.JPG	Sjakt 3		S	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0187.JPG	Sjakt 3		SØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0188.JPG	Sjakt 1, østlig side.		N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0189.JPG	Sjakt 1, vestlig side.		NV	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0190.JPG	Sjakt 1, hele.		NV	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0192.JPG	Sjakt 1, vestlig side.		S	Cornelia Albrektsen	26.08.2021

Bf10447_0193.JPG	Sjakt 1.		SØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0194.JPG	Sjakt 1, nordlige del.		SØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0195.JPG	Sjakt 1, nordlige del.		S	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0196.JPG	Sjakt 1, hele.		SV	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0197.JPG	Sjakt 2, hele.		SV	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0198.JPG	Sjakt 3.		SØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0199.JPG	Sjakt 2.		SV	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0200.JPG	Sjakt 2.		S	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0201.JPG	Sjakt 2, vestlig del.		SV	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0202.JPG	Sjakt 2, østlig del.		SØ	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0203.JPG	Sjakt 2.		N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_0204.JPG	Sjakt 2, sydlig del.		N	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_4728.JPG	Område før avdekking.		NV	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4729.JPG	Område før avdekking.		N	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4730.JPG	Område før avdekking.		NØ	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4731.JPG	Område før avdekking.		NØ	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4732.JPG	Område før avdekking.		Ø	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4733.JPG	Område før avdekking.		S	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4734.JPG	Område før avdekking.		S	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4735.JPG	Område før avdekking.		SØ	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4736.JPG	Område før avdekking.		SV	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4737.JPG	Område før avdekking.		SV	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4738.JPG	Område før avdekking.		S	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4739.JPG	Område før avdekking.		V	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4740.JPG	Område før avdekking.		V	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4741.JPG	Område før avdekking.		SV	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4742.JPG	Område før avdekking.		SV	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4743.JPG	Område før avdekking.		NV	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4744.JPG	Område før avdekking.		NV	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4745.JPG	Område før avdekking.		N	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4746.JPG	Område før avdekking.		NØ	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4747.JPG	Område før avdekking.		NV	Sigrid Hervig	17.08.2021

Bf10447_4748.JPG	Område før avdekking.		N	Sigrid Hervig	17.08.2021
Bf10447_4749.JPG	Område før avdekking.		NV	Sigrid Hervig	18.08.2021
Bf10447_4751.JPG	Arbeidsbilde med maskin.		S	Sigrid Hervig	18.08.2021
Bf10447_4752.JPG	A319, plan	A319	Ø	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4753.JPG	A319, plan	A319	NØ	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4754.JPG	A285, plan	A285	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4755.JPG	A285, profil	A285	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4756.JPG	A421, plan	A421	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4757.JPG	A421, profil	A421	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4758.JPG	A319, profil uten vann.	A319	V	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4759.JPG	A319, profil uten vann.	A319	V	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4760.JPG	A319, profil med vann.	A319	V	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4761.JPG	A319, profil med vann.	A319	V	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4762.JPG	A319, profil med vann.	A319	V	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4763.JPG	T401, nordlige stykke tømt. Plan.	T401	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4764.JPG	T401, nordlige stykke tømt. Profil nord.	T401	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4765.JPG	A244 profil.	A244	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4766.JPG	A244 profil.	A244	N	Søren Diinhoff	22.08.2021
Bf10447_4767.JPG	A267 plan.	A267	N	Sigrid Hervig	22.08.2021
Bf10447_4768.JPG	A267 profil.	A267	N	Sigrid Hervig	25.08.2021
Bf10447_4772.JPG	A267 profil.	A267	N	Sigrid Hervig	25.08.2021
Bf10447_4774.JPG	A505 flate før opprens.	A505	N	Søren Diinhoff	26.08.2021
Bf10447_4775.JPG	A505 profil.	A505	S	Søren Diinhoff	26.08.2021
Bf10447_4776.JPG	Dyrkningsprofil ved prøveuttak.		SV	Søren Diinhoff	26.08.2021
Bf10447_4778.JPG	Dyrkningsprofil ved prøveuttak.		NV	Søren Diinhoff	26.08.2021
Bf10447_4780.JPG	A326 etter tømning av andre strukturhalvdel.	A326	Ø	Cornelia Albrektsen	26.08.2021
Bf10447_4781.JPG	A326 etter tømning av andre strukturhalvdel.	A326	S	Cornelia Albrektsen	26.08.2021

Vedlegg C. Liste over vitenskapelige prøver

Seks prøver ble benyttet til datering, men ingen ble bevart til ettertiden. Alle daterte prøver ble vedartsbestemt. Datering og vedartsbestemmelse ble utført ved Nasjonallaboratoriene for datering ved NTNU Vitenskapsmuseet.

Intrasis-ID	Type prøver	Struktur/lag	Type arkeologisk objekt	Labref.	Vedart datert	Ukal. B.P.	Kal. BC/AD
5000	Kullprøve	326	Grop	TRa-17637	bjørk	1237 +/- 14	690 AD- 876 AD
5001	Kullprøve	326	Grop				
5002	Jordprøve	285	Fyllskifte				
5003	Kullprøve	319	Grop	TRa-17638	or	2205 +/- 16	361 BC- 197 BC
5004	Kullprøve	244	Grop	TRa-17639	bjørk	3066 +/- 14	1400 BC- 1271 BC
5005	Kullprøve	276	Grop	TRa-17640	hassel	1546 +/- 13	437 AD- 577 AD
5006	Kullprøve	276	Grop				
5007	Kullprøve	505	Kokegrop	TRa-17641	or	2964 +/- 14	1258 BC- 1121 BC
5008	Jordprøve	101	Dyrkningslag				
5009	Jordprøve	101	Dyrkningslag				
5010	Jordprøve	101	Dyrkningslag				
5011	Jordprøve	101	Dyrkningslag	TRa-17642	bjørk	1677 +/- 14	265 AD- 419 AD

Vedlegg D. Dateringsresultater

Dateringer fortsetter på neste side.

Nationallaboratory for Age Determination

14C Result Report

Cornelia AlbrektSEN

Universitetet i Bergen, Universitetsmuseet i Bergen, Avdeling for kulturhistorie, Forminneseksjonen
Postboks 7800
5020 Bergen

Calibration references:

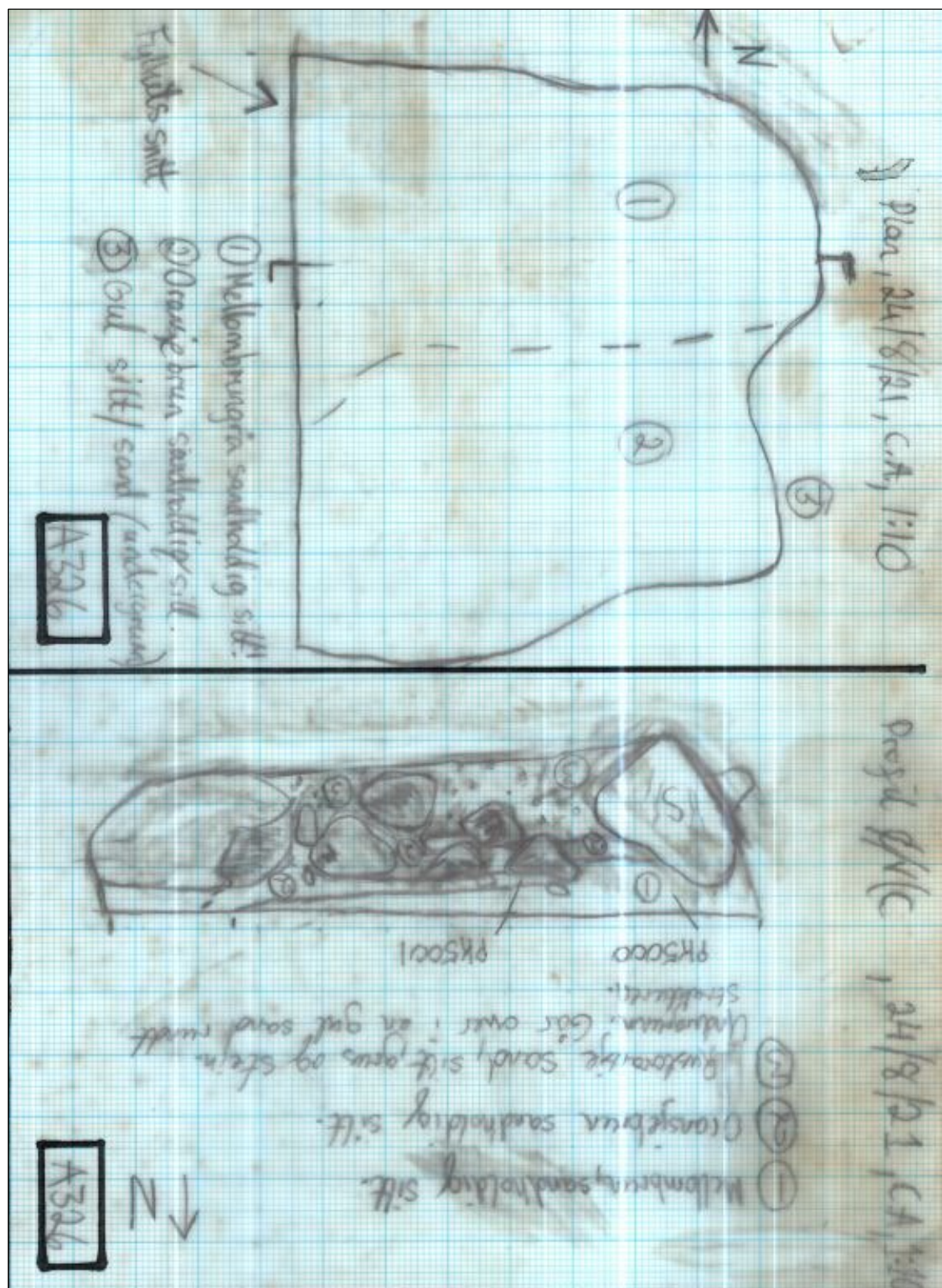
OxCal v4.4.2 Bronk Ramsey (2020); r:5
Atmospheric data from Reimer et al (2020)

Sample Name	Fraction	14C content (pMC)	14C Age (rounded)	d13C (from AMS system)	Calibrated Age Ranges	Wood species	14C Age (not rounded)	% C	mgC	Fraction Yield(%)
TRa-17637 PK5000	1 piece Betula sp,alkali residue	85.73 ± 0.14	1235 ± 15	-26.2 ± 0.8 ‰	68.3% probability	1 piece: Betula sp. 1 piece: Alnus sp.	1237 +14/-14 BP	66	1.66	61
					707AD (22.7%) 726AD					
					789AD (45.6%) 824AD					
					95.4% probability					
					690AD (0.9%) 695AD					
TRa-17638 PK5003	2 pieces Alnus sp.,alkali residue	75.99 ± 0.15	2205 ± 15	-27.5 ± 0.5 ‰	68.3% probability	2 pieces: Alnus sp.	2205 +16/-16 BP	62	1.81	63
					355BC (9.4%) 344BC					
					320BC (34.1%) 281BC					
					232BC (24.7%) 202BC					
					95.4% probability					
TRa-17639 PK5004	1 piece Betula sp.,alkali residue	68.27 ± 0.11	3065 ± 15	-24.9 ± 0.5 ‰	68.3% probability	1 piece: Betula sp.	3066 +14/-14 BP	66	1.98	67
					1389BC (19.0%) 1367BC					
					1360BC (20.6%) 1337BC					
					1321BC (28.7%) 1289BC					
					95.4% probability					
TRa-17640 PK5005	3 pieces Corylus sp.,alkali residue	82.49 ± 0.12	1545 ± 15	-26.3 ± 0.3 ‰	68.3% probability	3 pieces: Corylus sp.	1546 +13/-13 BP	65	1.96	57
					537AD (68.3%) 566AD					
					95.4% probability					
					437AD (9.2%) 463AD					
					476AD (14.3%) 499AD					
TRa-17641 PK5007	charcoal, 2 pieces Alnus sp - twig,alkali residue	69.14 ± 0.11	2965 ± 15	-27.1 ± 0.4 ‰	68.3% probability	2 pieces: Alnus sp. - twigs,	2964 +14/-14 BP	65	1.82	60
					1218BC (28.1%) 1190BC					
					1178BC (19.9%) 1158BC					
					1146BC (20.2%) 1128BC					
					95.4% probability					
TRa-17642 PJ5011	1 piece Betula sp. Fjernet fibre/øtter.,alkali residue	81.16 ± 0.13	1675 ± 15	-27.6 ± 0.5 ‰	68.3% probability	1 piece: Betula sp.	1677 +14/-14 BP	62	1.68	50
					379AD (68.3%) 415AD					
					95.4% probability					
					265AD (4.5%) 273AD					
					353AD (90.9%) 419AD					

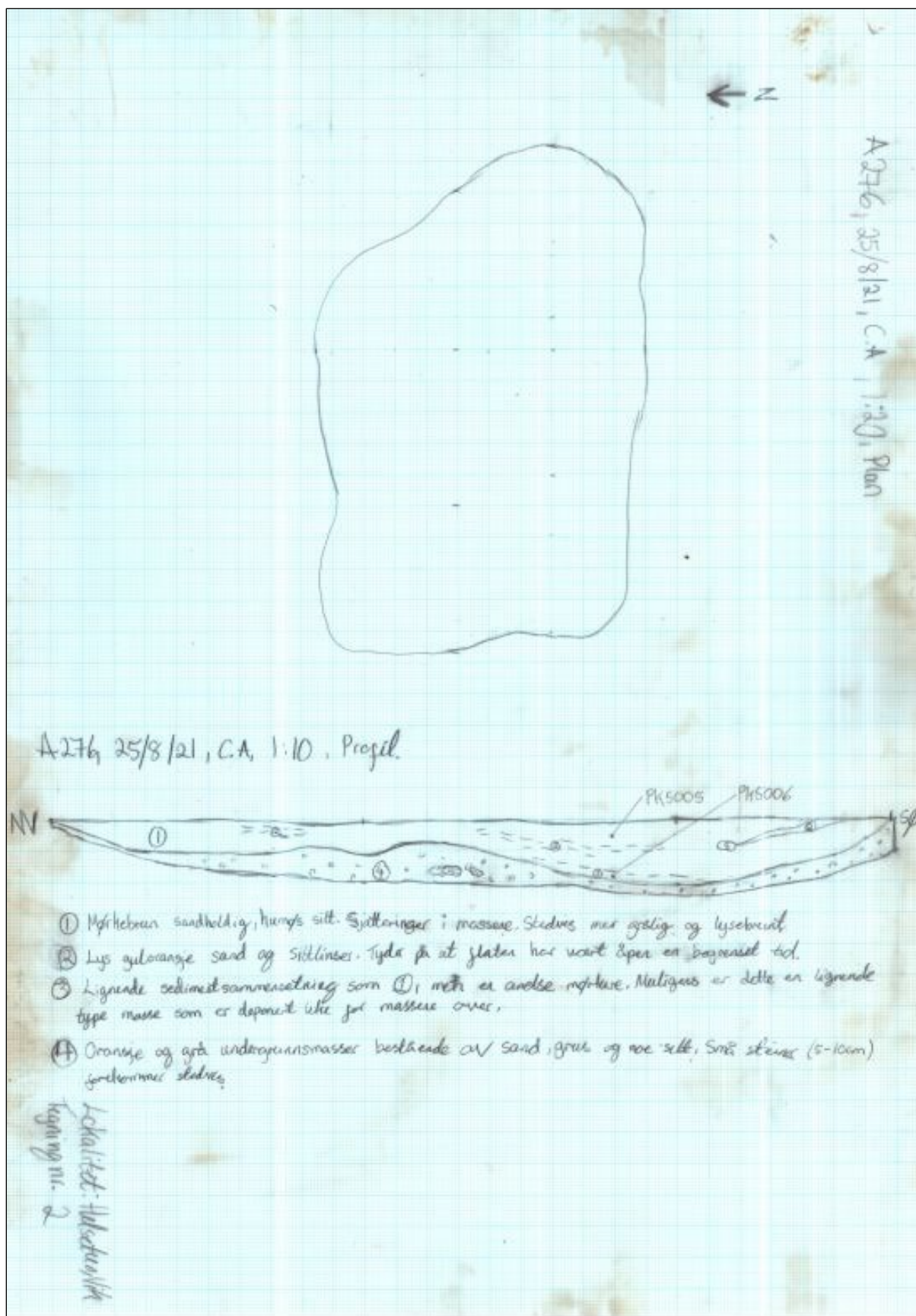
Vedlegg E. Liste over tegninger

Tegningsnr.	Struktur	Plan	Profil	Tegnet av
1	326	x	x	Cornelia Albrechtsen
2	276	x	x	Cornelia Albrechtsen
3	255	x	x	Søren Diinhoff
3	235	x	x	Søren Diinhoff
3	505	x	x	Søren Diinhoff
3	244	x	x	Søren Diinhoff
3	401	x	x	Søren Diinhoff
4	319	x	x	Sigrid Hervig
4	267	x	x	Sigrid Hervig

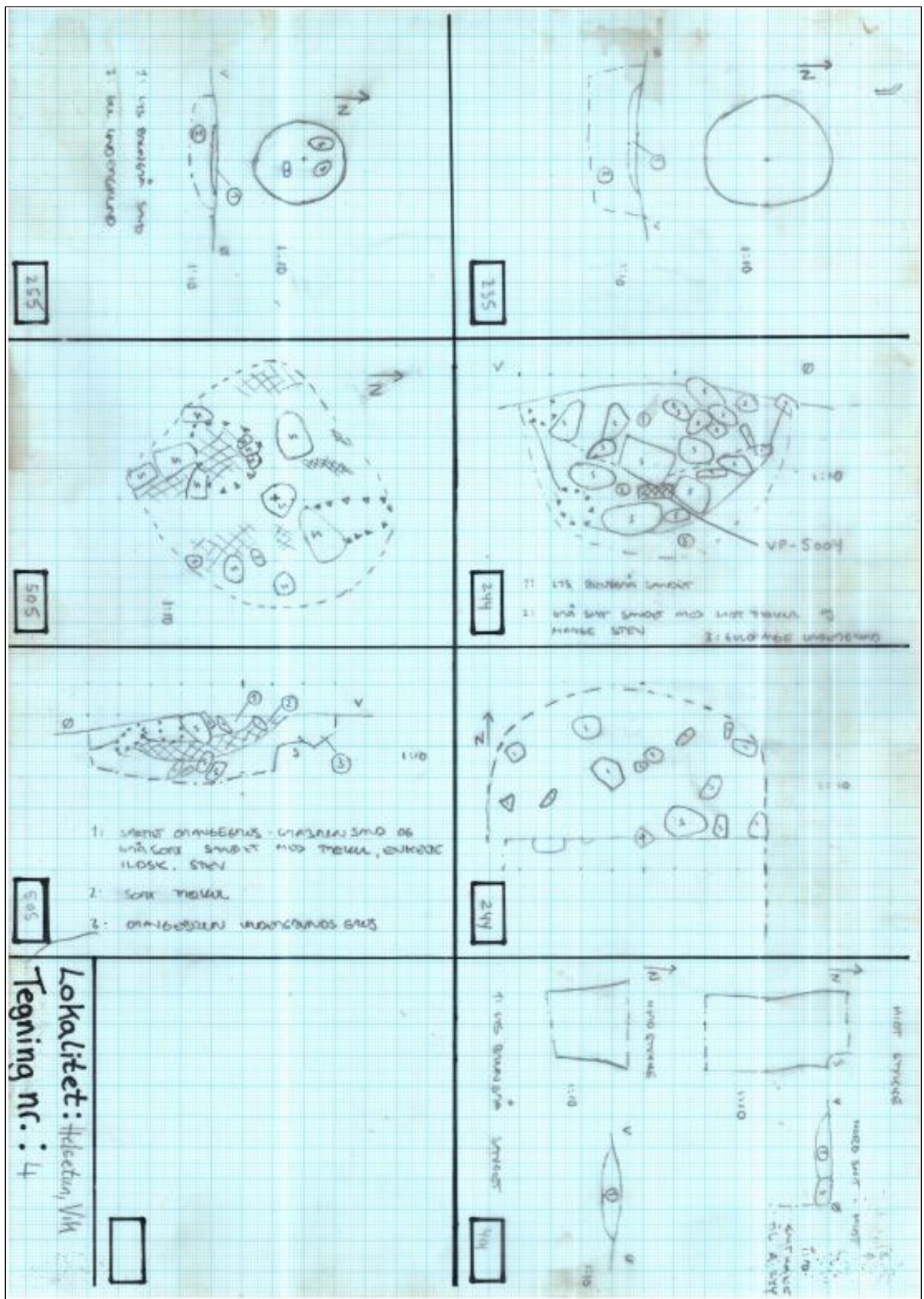
Vedlegg F. Tegninger

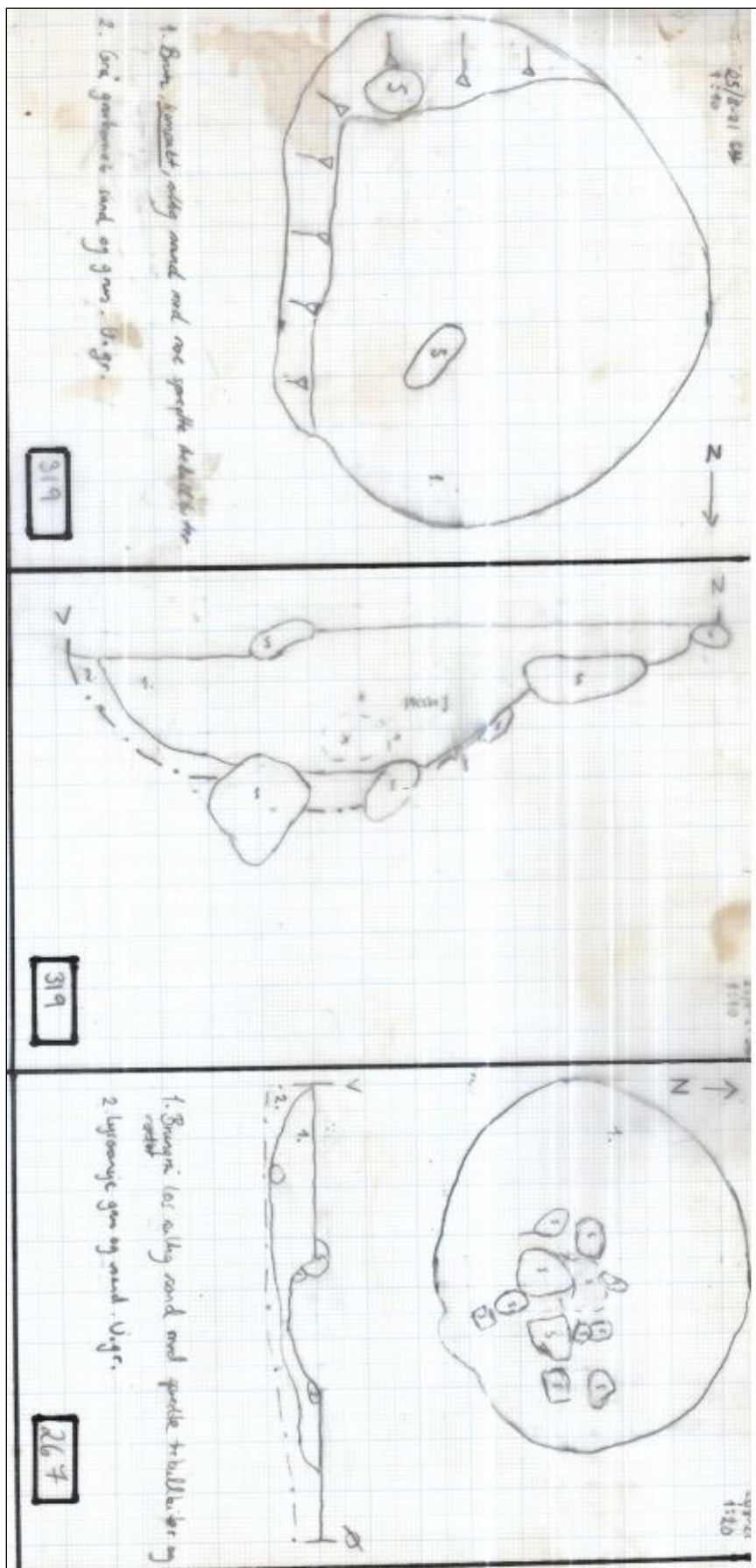
Tegning 1

Tegning 2

Tegning 3.

Tegning 4

